

Cum per petulantiam unam ex captis virgis cecidissent, adeo eorum numerus est imminutus, ut post illa vix centum ex eo quaestu vixerint. Lucent in aqua, ventribus versus summum aequor, obversis; imo tantum de se splendorem, squammis maxime quae circa oculos, emitunt, ut mare fulgurare videatur. Lucem emoriens mori, credidere quidam, per aliquot post mortem superesse dies, quidam experti sunt. Semel anno teste Alberto pariunt.

*Caradenus
in Brigantibus.
Lansus de
Principatu
Europae.*

Mira de eorum natatu prodita sunt. Proavorum tempore ad Norvegiam sua quasi stativa habuerunt, nostro tempore Britanniam totam immensis exercitibus circumnatant. Circa solstitium aestivum ex alto Scotiae littora petunt: inde Anglicae littora adeunt, et ab Augusto medio ad Novembrem a castro Scarborough ad Thamefin capiuntur. Postea aliqua vehementiore procella in Britanicum mare deferuntur, et in eo ad Christi natalitia pescantibus se offerunt; hinc Hiberniam utrinque pernatantes, in Septentrionalem Oceanum, circumnavigata quasi Britannia, se transferunt; et ibi ad Junium occultantur; postquam fretificavere, redeunt.

Usus ipsorum in cibis, apud Septentrionales frequens. Recentes, muria

conditi, et exsiccati; mensis inferuntur. Solent et saliti aqua macerari: sal fugine deposita, in craticula assi eduntur. Conspecta in novo orbe volantium nubes. *Misera horum, inquit Thuanus, conditio, quibus nec in mari Thuan. H. natantibus, nec in aere volantibus, tu- stor. I. 117.* *tus unquam receptus, naturamque in utroque elemento novicam experti, cum ut se a pernicie cognatorum piscium afferant, in altum evehunt, mox ab avibus circumvolantibus rapiuntur; quarum si rostrum fugiendo evaserint, a refactis alis deficientes, rursus se in aquas praecipitant, et volando fessi, a piscibus infestis glutuntur. Itaque medium sortem eligentes plerunque in obvias naves involant, et praeda hominum fuent.*

Liparis pisces a Plinio memoratus, *Plin. H. N.* a pinguedine, quasi $\lambda\pi\alpha\varphi\delta$ nomen inventum. *Capite* terrestrem curriculum refert. *Os* ei parvum, sine dentibus, maxillis asperis, virga a capite ad caudam fatis lata. *Squamae* parvae; *pinnæ* ad branchias et in ventre binae; alia a podice ad caudam, alia a cervicis loco ad eandem continua sine aculeis.

Cauda in duas definit. Adeo *pinguis* est, ut sub cute pinguedinem loco carnis habeat; asservatus, totus in oleum abiverit.

ARTICVLVS IV.

De Apro Scolopace et Monocerote.

*TAB. I. 8.
Aldrovand.
I. 3. c. 12.
de Piscibus.*

APER Rondeletii, quem ille cum Aldrovandus ostendit ponit, pisces est squamosus, fere rotundus, compressus corpore praeduro; et aspera veluti ac villosa *cute* praedito, *rostro* suis instar, oblongo et obtuso, sine dentibus; *aculeis* praecutis, duris, longis, rectis; setas inaequales esse diceres, qui mox a capite secundum dorsi longitudinem decurrent. *Pinnas* habet ad branchias duas, in ventre duas alias, multis firmisque aculeis et a se disjunctis constantes; a podice tres aculeos breves et acutos. *Cauda* in unam pinnam definit.

Iconem porci supini Salviani tradit Tab. XXXI. i.

*TAB. I. 9.
Rondel. in
Hist. Pisc.*

Qui Rondeletio **SCOLOPAX**, seu **Ascolopax** est, hunc alii **Elephantem**,

sed perperam; rostrum enim rigidum *Gesnerus de Aquatil.* est; *Gesnerus Serram* Plinii quod radium caudam versus ferratum habeat, nominat. Semper fere parvum esse, exinde conjicit Rondeletius, quod tres ejusdem magnitudinis ovis distentos viderit.

Corpo est rotundo, Erythrini modo rubescens; *rostro* praelongo, rigido. In dorso habet *aculeum* longum durum, praecutum, altera tantum parte ferratum; denticulis ferram referentibus, utpote contiguis basibus quae latiusculae sunt. *Caudam* habet tenuem.

Caro ei substantia Pagro similis; boni succi et facilis concoctionis. Cum rarus sit, exsiccatus potius servatur, quam editur.

Monoceros Clusii, ob consimilem *TAB. I. 10.* potius